

”Uusi hevostalous” – New Horse Economy

Uusia suuntia ja tarpeita jalostukseen

Markku Saastamoinen

MTT Hevostutkimus

Jalostuspäivät, Suomen Hippos, Pori 12.2.2014

- **Hevostalouden ja hevosen roolin muuttuminen yhteiskunnan muutoksen mukana**
- ”Uutta hevostaloutta” ollut ennenkin, eli hevosen (esim. suomenhevonen) tehtävien muuttuminen
 - vetovoima, liikkuminen (maatalous, armeija)
 - **urheilu, vapaa-aika, liikunta 1960-70 taite**

- Nyt uutta hevostaloutta ***hevosen sosio-ekonomisen roolin kasvaminen***
 - terveys, hyvinvointi, green care
 - ympäristö; kestävyys, monimuotoisuus
- Selvä kansainvälinen suuntaus; osa ”vihreää taloutta”, pehmeitä arvoja, ”slow-ideologiaa”, vastuullisuutta, kestävyyttä
- Hevosurheilun ja lajien painopisteet ovat muuttuneet viime vuosikymmenten aikana

- **Uusi hevostalous kasvaa** – ”vanha” menettää suhteellista merkitystään (eikä kasva enää yhtä nopeasti)
- Joissakin maissa (Itä-Eurooppa) siirrytty ”urheilu – vapaa-aika” –vaiheen yli suoraan uuteen hevostalouteen
- Miten ”vanha hevostalous” **osaa/voi hyötyä** (meillä) tilanteesta, eli näkee siinä mahdollisuudet

Jez, C. Ym. 2013, Ranska:

- Kilpaurheiluun ja kilpahevosten jalostukseen tiukasti tähtäävä hevostalous vähentää hevosten määrää, pienentää hevostaloutta ja sen vaikuttavuutta
- Hevosten monipuolista käyttöä/uutta hevostaloutta tukeva ja huomioon ottava hevostalous kasvattaa ja monipuolistaa hevostaloutta ja hevosten määrää ja lisää vaikuttavuutta

Mitä uusi hevostalous voi olla meillä:

- Hevosmatkailu; ratsastus, ajaminen
- Hevosilla tuotetut hyvinvointipalvelut (green care = vihreä hoiva, esim. HAT)
- Elämysten tuottamista hevosten avulla

- Hevosen käyttö metsätyössä (luontoarvot)
- Luonnon ja maiseman monimuotoisuus

- Kylmäveriharrastus

- Hevosista saatavat tuotteet (maito, liha)

Uusi hevostalous - Hevosjalostus

- Hevosurheilulajien väliset suhteet (ravi – ratsastus; laukka – ratsastus) ovat muuttuneet
- Lajin sisäiset painopisteet muuttuneet (este – koulu – kenttä)
- Tullut myös ”uusia” lajeja (valjakko, western, matka ...)
- **Hevosjalostuksen on täytynyt reagoida muutokseen (käyttötarkoitukseen soveltuvat rodut ja yksilöt)**

- Kussakin käyttömuodossa tarvitaan siihen soveltuvat hevoset – ei ”jäännöseriä”
- Soveltuva rotu ja yksilöt
- Ominaisuudet: luonne, koko, liikkeet, rakenne
- Ominaisuuksien mittaaminen ja arviointi -menetelmien kehittäminen ja arvostelun monipuolistaminen
- Onko etua jo monipuolisesta suomenhevosesta?

- Uusi hevostalous nähdään erityisesti (usein uhanalaisten) alkuperärotujen ja kylmäveristen mahdollisuutena; rotujen monimuotoisuus säilyy

Uusi hevostalous:

- On mahdollisuus – etenkin suomenhevoselle
- Lisää hevostalouden merkitystä ja vaikuttavuutta ja kannattavuutta
- Lisää kansainvälisyyttä
- On oltava hevostalouden strategioissa vahvasti mukana
- Vaatii hevosjalostukselta uutta suuntaa